

Illustris, Generosi, Magnifici, Nobilissimi
et Consultissimi.

Si est aliquod fatum in priorum, nulli certe
putant vel Fato regi vel fati destinari Ger-
maniam. Omnes statim bellum exeerant, omnes
pacem inelamant paucissimi aut media paucis
promoveant aut removeant obstacula. Atque uti-
quam non plures bella ex bellis fererent, inter-
summa externis aggravantes. Alter annus agit
ex quo universi et singuli quorum intere, Os-
nabrugi et Monasterii, pro statuenda pace
comparere debuerunt. Exteri fere omnes et locis
etiam diffitis mature comparuere. Germano-
rum ipsorum, licet et propinqui sint et eorum
seipsum inter sit, adhuc diu nemo. Sini Electores
hic Sini Monasterii, adfuturi iam dudum pro-
mittentur, adhuc tamen nemo venit: pro ceteris
ordinibus iam Augustanae confessionis, quam Ro-
mana Religio, federata Regna, per annos
septem, tralatibus armis, laborarunt, ut ad hunc
diem convenienti salvo conductu munirent.
Muniri sunt, ut tuto convenire et interesse ac
negotia sua qualiacumque hic secura peragere
possent: nemo tamen adhuc comparuit! Interim
Germania ruit in exidicem! Si patrum patrum
o majori eorum cura aut commiseratione langueret.
Si columna imperii Iantopae unclantur, minis-
sum compugis minus suffulcere. Si statum et ordi-
nes ipsi suisque deo habent, ordo an confusio
regnabit. Stet vel cadat Respublica, quod tandem
ab exteris sperari debet, venientibus non solum
omnes amicitiae et restaurandi oblata vias
natio.

395
habere. Spero, sed et sibi pro grā mora ~~cupit~~ ^{cupit} ~~et~~ ^{et} ~~pro~~ ^{pro} ~~tractu~~ ^{tractu} ~~tractatus~~ ^{tractatus}, falso à quodam imputari. Quod
si contra imperatorem, aut imperium à ~~foederatis~~ ^{foederatis}
convocarent in campū aliquem Martium; nemo
remuentium constāam tantopere mireretur. Nunc cū
ad legitima Majestatis decora auctoritatem Comiti-
um libertatem propriam, amicitiam foederatorum
et in summa ad pristinam pacandae Patriae
felicitatem restabiliendum, tam frequenter et a-
mici invitent: cū videant manifestā non
armis se amice tractatū, miseriarum finem
aut modum sperari potē vel debere; mirari profecto
debet, quod eos tam diū moret! neque enim videre
poterunt eos sibi persuadere, absentiam suam Ge-
nerali Caesareo deputatis perferri: nam ut id
experiremur et simul sincerum seriumque ac
in Germaniae pacis reintegratōem abfirmatum
S^{ca} R^{om} M^{aj} Suecia animū ipso facto offendere-
my, cum nō in hanc urbem adventu. Obtulimus
Caesareis Commissariis non modō mutuum legiti-
mā nostram, verum etiam aliquoties tractatū
ipsius auspiciū. Tantum v. abest, ut actionem prin-
cipem acceptare noluerint, ut ne quidem ad sola
gueratoria saltem offendendum induci potuerint!
Nunc Mediatoris defectum; nunc lites Sueco-Danicas,
nunc Gallicas moras nunc alia vana causati.
Gallicia jam satis offendit, se pari cum Suecia effectu
pacem et motū cupere. Certi Gallicia legatō nihil au-
rigurget, quā ut oī remora sublata, res ipsa
quam primum nichil, parata. Si quod in procuran-
tibus adhuc desideret, ad satisfaciendum unicuique
ex aequo et bono, modo idem pars altera velit. Li-
tigiā Sueco-Danicorū pertinere ad forum aut cen-
suram Imperatoris aut imperiū, quod dixerit, nisi quod
putaverit patriam suam, nondum satis intestina clade

Subactam, et totius insuper bellis acerbis affligentem
dam esse. Quam et Gallia, Bataviaque legati in
eo jam alibi graviter discedunt, non sine spe
bona fore, ut ea controversie ad collemittam
Regnum more solito, brevi componunt. Adde
ut ipse contextus, trahendis potius quam avertendis
Germanicis calamitatibus excogitatus videatur. Sicut
quem Regem Danicæ, sibi chæmnam reservare
interpositionem inter Imperatorem et Statum Im-
perii. Ut autem simul rebus uti nunc stantibus
Mediatorem agat inter Sueciam et Imperatorem
id ne ipse desiderat amplius, nec ratio magis
congruum est, quam per rei naturam fieri potest,
ut hostis non sit hostis. Quod cum ita esse animo
adverteremus, ne hinc propterea Casareani, vel
Mediationis vel modi defecturi ullo agitati colo-
re splendere possent, oblata est eis ex abundantibus In-
statu vel immediatu et per subdelegatos vel
Mediantem legato Veneto, vel cooperantibus In-
statibus, vel tandem in scriptis illa repudiata: ista
non admittitur: hæc explora: Scripturam vero ipsam
(cujus exemplar hic adoring) his oblatum, tantum
absit ut inspererint, ut ne quidem tangere dignati
sint! vultu manibus, toto corpore adeo averfari ac
si contagiosum fuisset! Atque hanc tergiversationis
serrum splendo singulis prope mandati defectu
nobiscum reciprocant usque ad diem mensis septembris
quandò ex Holsatia constans fama increbuit non
vix illic ex voto Casarei exercitus cedere, Jamque u-
nus Aversborgis in proximitate esset ad discedendum,
tum demum demandate apisse professi Sabaly Casares
procuratoris nobis ostenderunt, Verum non ut no-
biscum tradarent sed quomodo enim potuissent, potesta-
te revocati, comitis ipso abitu expirata? sed

396

sed ut majori ludibrio videremur eos haec non tam
potestate, quam voluntate, sive permissu tractandi
curuisse. Hac indignitas postea quidem excusari
velle videbatur, superventu Comitis à Lambury. cuius
novam plenipotentiam videndam nobis die 20 Julij
misit, non quidem ipse, sed abiturus iam Comes
ab Athespery. cum collega Dno Crane, Verulam.
men habeatne et simul instructionem, sive
utrum ei permissum sit, ut revera de pace nobis.
cum ayal, aequè adhuc incertum est cum in
cognitis adhuc degat. Ex quibus omnibus haec ob-
servari patet. Quarta sibi Germaniam de Julij
Caesariis promittere potest. Quia tam ex ab aliis
paucis iam major successura negotiationis spes
est, ne opores paces sub hac consilio reme-
rumq. necessitudine, novis, eam, pro more, hinc
iterum involvent, necessitas est Julij ipsa prospiciat
ano et ipsi ordinis Imperii praesentia, auctoritate
et impulsu suo, huic tandem operi maxam cure-
amq. admoveant. Ut enim multa experientia ratum
firmumq. apud nos est absq. a. ordinum co-
operante, non modo nullam pacem, sed vix ullor
pax tractatq. sperandos esse sicut ipsi, nec solum
Caesarum potest nec velle federator Reges et prin-
cipes, absq. iis tractare. Habent omnimodam
ab utraq. parte securitatem, Casarem et Impa-
lem consensum: sicut suffragium spiritum. summum
deniq. interesse proprium. Nec vocantur ad con-
venticula seditionis sed ad honesto pacis colloquia.
de viis nempe, mediis et rationibus aqs quibus ultra
ullig legitimam potestatis praedictum, tranquillitas et
amicitia publica ita stabiliri possint ne vel ipsa
sua libertati vel regna finitima sua securitati
improperum metueri necesse habeant. Longè minor

sumtu ac difficultate pacifica hac negotiatio
institui et per Dei gratiam absolvi potest. Si serio
res agatur quam bellum yltimum. Et tametsi cen-
tum adhuc annos duraret bellum, post tamen ali-
quando tandem tractari debet. Quidni & nunc
potius spirante adhuc parum patriae quam post
animam plane exhalatam. Quae omnia conven-
nunt vestro prolixius referenda censuimus ut quo-
niam ipsi Principes promovendae pacis causa, Franca-
furti adhuc degere dicantur, quod hactenus aelum
quod loco nunc sunt tractatus pacis, quod eos morentur,
quod promovere possit, tum ipsi videant tum prin-
cipalibus suis aperiant, omnes tandem pro suo in Res-
pub. affectu ad communem pacem multum operis
& consilij promoventur nobiscum valde concurrant.
Quod si, ut sperabimus prompte fecerint, amul-
tut dubio Deo pax pacificorum conatibus et opta-
ta nos tandem omnes pace beabit. Sin ulteriore
moram alii quicquam plectitur communi bono prelati fu-
erint, eorum inopinatum aliquod praedictum
posthac pace bellum evascat. coram Deo et
universo orbe Christiano prestamus, non id nostrum
sed juvari reventium culpa factum esse. Logi-
mur enim hic qui. Fidem publicam nobis non
servari sed violatam in nobis esse. et gentium ali-
quoties, interceptis quibus nostris nunciis. extractis
retentisque nostris literis saepius. semel capto legato
Secretario aliis casibus spoliatis, aliis aliter
mali habitis in comitatu nostro. Nec sicut manus
fessi temeratae legatoe sanctionibus postulati, vel
puniuntur, vel dedunt. Multa quidem hactenus favore
boni publici dissimulando transmissimus. et plura
expectamus, nec dignitas Majestatis Regiae, nec
nom

1644. ³⁹⁷
nora seculorum patet. Veniant itaque si placeat man-
turi, ut debitum hunc his miseriis imponamus.
vel ignoscant si tandem et nos cum sociis nostris consilia
mutare cogamur. Atque his eos divinae protectioni
officiosi commendamus. Tabant. Snabrugij d. 4to 8br. 1644.

Mus. - Generos. Mag. et Nob. Vra.
Ad officia paratissimi

W. H. J. H. S.

Specimen Responsoriarum à Ministerio
Basil. in Angliam mittendarum. 321.

S. p. et officios. in Domino. Viri Venerabiles,
Clarissimi et Praestantissimi, Domini ac fratres
in Christo plurimum observandi.

Dum memores barbarum Magna Britannia,
consilia agitamur cum Fratribus nostris, in Helvetia,
confederatis, de literis ad vos parandis, quibus nostram
vobis comprobarem, superius deicere, iustaque bonis
vos, vestramque pro qua militatis causam, votis
sequeremur: ecce, quam opportunè Vestra ad nos
advolante, quibus calcas nobis ad movisus ad propositum
nostrium pium citra ulliorem cunctationem, perse-
quendum. Aggravarent autem illic moerorem in
quem misera Regnum atque Ecclesiarum vestrarum fata
nos hactenus periclerant, quanquam dum sub onere
magno gementibus, non desse animadvertimus
adamantina pectora ad graviora, pro aequitate, san-
ctaque non solum Curiae sed et Religionis libertate,
maxime Imperator, pro potius perferenda, Zelumque
pro Divinum in expurgandis, cum inveteratis, tum
renovatis Anti Christianismi fermentis: Levamen
hinc aliquod nobis moerentibus attulerint.